

Kvalitou spájame svet

9/10
september/
október
2020

VAGONÁR

Dvojmesačník zamestnancov spoločnosti TATRAVAGÓNKA Poprad • Ročník XIX. • vagonar@tatravagonka.sk

tlačíme
na ekologický
papier

- SGGMNS 40' PRE PKP
- NOVOVÝROBA V SUBOTICI
- PÄTROČNICA DUÁLNEHO VZDELÁVANIA
- VAGONÁR S VEĽKÝM V

DOBRO DOŠLI U TATRAVAGONKU BRATSTVO DOO SUBOTICA!

Čo bolo pred necelými deviatimi rokmi považované za nemožné, stáva sa realitou. Tatravagonka Bratstvo doo začiatkom tohto roka začala s prípravami na inštaláciu novej kotlovej linky, čo znamenalo, že do portfólia výrobného programu TVB pribudne, okrem revízií, rekonštrukcií a výroby podskupín, aj výroba nových nákladných vagónov. Dnes už brány výrobných hál opúšťajú prvé série nových vagónov. Ide o cisternové vozne radu Za(c)ns 98 m³.

Pre Ermewu by sme ich v tomto roku mali celkom vyrobiť 40 ks, potom by sme mali „presedlať“ na Zans 88 m³. Práve tieto dva typy vagónov by sme mali v najbližších rokoch striedavo vyrábať pre rôznych klientov. Pred všetkými, ktorí sa v Subotici na týchto projektoch podieľajú, stála od začiatku veľká úloha a zároveň skutočná výzva, pretože ani najstarší

pamätník vo fabrike si nepamätá „novovýrobu.“ Teda, jeden „pamätník“ by tu bol - Milan Kriššák (výrobnotechnický riaditeľ). Ten si totiž výrobu kotlových vagónov dobre pamätá zo svojich začiatkov v popradskej vagónke a pod jeho taktovkou prebieha i celý nábeh výroby v Subotici. A musím povedať, že si to poriadne užíva, veď ako inak by sa dal nazvať ten čas a víken-

dy strávené pri nábehu na linke. Pri organizácii v samotnom výrobnom procese mu sekunduje skúsený Milenko Nikolić (vedúci výroby). Na začiatku bolo dôležité zvládnuť technickú prípravu a prípravu výrobných liniek, hlavne jej kotlovej časti, kde sme mali najmenej skúseností. Ťažili sme zo skúseností našich kolegov z Popradu. Bolo potrebné vytypovať a nakúpiť po-

trebné strojové vybavenie, počnúc CNC zakružovačkou, cez rôzne sady špeciálnych polohovadiel až po najmodernejšie zvaracie automaty na zvarovanie tzv. „lubov“. Tu chcem skutočne poďakovať všetkým kolegom z Popradu, ktorí nám v tejto fáze svojimi radami a skúsenosťami pomáhali, za všetkých spomeniem Mareka Kasinu, Ľuba Kapolku a Jaroslava Čákyho z tech-

nického úseku, ktorí nám boli k dispozícii, kedykoľvek sme to potrebovali. Momentálne výroba prebieha v alternatívnych - existujúcich priestoroch, kde je maximálna možná výrobná kadencia jeden vagón denne. Súčasne však prebieha výstavba novej výrobných hál, ktorá je „šitá“ na mieru pre potreby výroby nádrží s požadovanou kadenciou vagónov, pričom po jej spustení sa

výrobná kapacita zdvojnásobí. Plán dokončenia haly a presťahovanie výroby je január 2021. Verím, že nové vagóny vyrobené v Subotici budú spoľahlivo brázditiť koľaje po celej Európe.

Vladimír Sedlák
generálny riaditeľ
Tatravagonka Bratstvo doo
Subotica

 najzamestnávateľ

Najatraktívnejší zamestnávateľ je prestížna anketa, ktorú spoločnosť Profesia vyhlasuje už po deviaty raz. Jej cieľom je priniesť reálny pohľad uchádzačov i potenciálnych zamestnancov na Slovensku na to, ako vnímajú firmy, ich benefity a imidž. Naša Tatravagonka bola nominovaná medzi

**10 NAJATRAKTÍVNEJŠÍCH
VÝROBNÝCH PODNIKOV NA SLOVENSKU
V ROKU 2019.**

Bude mimoriadne ťažké popasovať sa s konkurenciou ako je Volkswagen, Slovnaft, Jaguar Land Rover, avšak nomináciu si mimoriadne ceníme a predstavuje pre nás záväzok, a zároveň výzvu, na ceste k trvalému zlepšovaniu pracovných podmienok pre svojich zamestnancov. Veríme, že aj Vy podporíte svojím hlasom Našu Tatravagonku. Stačí kliknúť na www.najzamestnavatel.sk.

ĎAKUJEME ZA VÁŠ HLAS!

PRÍRASTOK DO „RODINY“...

V mesiaci október sa spoločnosť Tatravagonka a. s. Poprad stala vlastníkom 99% akcií spoločnosti Zastrova a. s. Spišská Stará Ves. Táto spoločnosť má dlhoročné skúsenosti s výrobou zvarovaných komponentov pre koľajové a cestné nákladné vozidlá, oceľových konštrukcií, kovových kontajnerov. Plány využitia potenciálu spoločnosti Zastrova však predstavíme až v budúcom čísle Vagonára.

OMNIMAT 7500

V auguste (tesne po uzávierke minulého čísla Vagonára) sa udiala na BU01 nenápadná výmena. Najstarší stroj z rodiny strojov tepelného rezania nahradil nový, mladší a výkonnejší potomok, Omnimat 7500.

Ak by ste sa opýtali ob-
sluhy stroja, odkedy bol
v našej spoločnosti ten
„starý deduško“, pre-
kvapila by Vás odpoveď.
Nikto nevie. Služobne
najstarší pamätníci našej
spoločnosti si spomínajú,
že keď oni nastúpili do
Tatravagónky, ten stroj
tu už bol. Presný vek
pôvodného stroja teda
nevieme, no možno by
to zistili archeológovia
pomocou uhlíkovej me-
tódy. Najstaršia písom-
ná zmienka o stroji je

dochovaná z roku 1991.
Na budúci rok by mal
zrejme neveriteľných
30 rokov. Z pohľadu
dnešných moderných
strojov, ktorých životnosť
výrobcovia odhadujú na
10-15 rokov, je to úcty-
hodná výdrž.
Pri porovnaní nového
stroja so starým by ste
navonok nezistili žiad-
ny rozdiel. Nový stroj
disponuje rovnakým
stolom, portálom a de-
viatimi horákmi. Tu však
podoba končí. Horáky

sú zasadené do závesov
s inteligentným riade-
ním, snímačom kontro-
lovaný postup umožňuje
úplné zníženie rýchlosti
až tesne pred plechom,
čím znižuje časy pred-
hrievania, ovládací panel
je intuitívny a pohodlný.
Stroj je schopný rezať
materiál hrúbky až do
120 mm. Disponuje naj-
novšími bezpečnostnými
prvkami a samozrejmos-
ťou je prepojenie na sieť,
takže odpadla nutnosť
nahrávať programy do

stroja pomocou exter-
ných nosičov.
Tolko k zaujímavým
faktom a nám už neostá-
va nič iné, len poďako-
vať deduškovi za jeho
služby a popriať jeho
nástupcovi veľa zdraru.
Mimochodom, viete aj
Vy o nejakom spoľahlivom
a funkčnom stroji či
zariadení, ktoré má po-
dobný vek? Zašlite nám
Váš podnet a možno už
v ďalších číslach Vagoná-
ra si o ňom budete môcť
prečítať viac.

ZVÁRACIE PRACOVISKO NA ZVÁRANIE RÁZSOCH

Vo svojich začiatkoch
v našej spoločnosti som
medzi prvými zariade-
niami programoval stroj
určený na opracovanie
rázsoch na ráme podvoz-
ku. Vtedy sa ešte rázsochy
zvárali na rám a potom
sa opravovali. Čas letel
neúprosne dopredu a aj
tento spôsob prešiel ino-
váciou. Rázsochy sa naj-
prv opracovávali a ďalej
sa tzv. „na hotovo“ zvärali
na rám. Samotné zvära-
nie vykonával človek.
V posledných rokoch
prechádza naša spo-
ločnosť na robotizáciu

zvárania a v súčasnosti
prešlo aj zváranie rázsoch
inováciou a zverilo sa
do rúk, alebo presnejšie
povedané do chápadla,
zváracieho robota QUIROX
QRC 350 s pracovným
priestorom priemeru
3,4 m a maximálnou nos-
nosťou 15 kg.
Robot QUIROX QRC 350
je vybavený systémom
inteligentného podáva-
nia drôtu, nemá nutnosť
kalibrácie, disponuje
polohovadlom s otá-
čaním a vyklápaním
a samozrejme, všetkými
bezpečnostnými prvkami

podľa najnovších noriem.
Oblúkový senzor meria
počas zvárania, či súhlasí
skutočná poloha horá-
ku s naprogramovanou
dráhou. Pri odchýlkach,
napr. kvôli deformáciám
teplom, rozpozná robot
skutočnú kontúru (tvar).
Súčasťou zariadenia je
ručná programovacia
jednotka (PHG) s doty-
kovým displejom pre
jednoduché ovládanie
a programovanie robota
a prídavný pohon medzi
zariadením na odvíjanie
drôtu a agregátom na
pohon drôtu.

Robotizácia v našej spo-
ločnosti zaberá na plné
obrátky, dôkazom čoho
je množstvo robotov na
našich pracoviskách a po-
maly, ale isto, sa stáva
neoddeliteľnou súčasťou
kolobehu nášho pracov-
ného života. Výsledky
(nielen ekonomické)
práce robotov jednoznač-
ne podporujú fakt, že
do tejto oblasti sa oplatí
investovať.

*dvojstranu pripravil:
Ing. Magera Rastislav
úsek technickej prípravy
výroby*

DAK DIGITALE AUTOMATISCHE KUPPLUNG

DIGITÁLNE AUTOMATICKÉ SPRIAHADLO

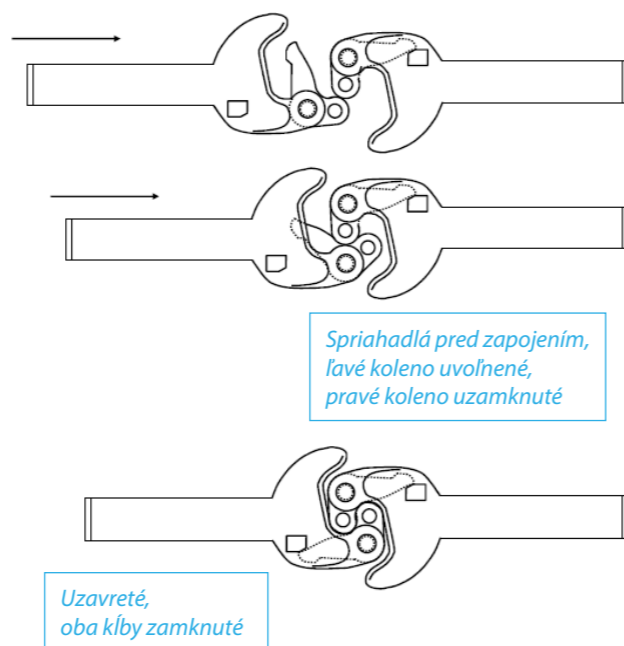
SERIÁL O DIGITÁLNO M AUTOMATICKOM SPRIAHADLE POKRAČUJE
PREDSTAVENÍM TYPOV A KRÁTKO SA DOTKNEME AJ HISTÓRIE ICH VZNIKU.

Pre Európske železnice je typické závitové spojenie vozňov. To musí byť spojené alebo oddelené posunovačom, t. j. človekom, ktorý fyzicky otáča vretenom, a tým uvoľní spojenie až dovedy, kedy je možné ho zaháknúť alebo odháknúť. Za týmto účelom sa musí posunovač nachádzať v tzv. „Bernskom priestore“ medzi vozidlami, čo je nebezpečné. Dnes používané závitové spriahadlo štandardizované podľa UIC je neautomatický typ spojky.

HISTÓRIA VZNIKU AUTOMATICKÉHO SPRIAHADLA

Historicky bolo automatické spriahadlo Janney vyvinuté v Spojených štátoch amerických okolo roku 1870. Názov dostalo od svojho vynálezcu Eliho H. Janneyho. V reakcii na právny tlak bolo vo veľkom meradle zavedené na konci 19. storočia, s cieľom znížiť počet nehôd pri posunovacích prácach na železnici. Odvtedy sa spriahadlo neustále vyvíja, ale základný princíp činnosti ostal zachovaný. Ide o najrozšírenejší spojovací systém na svete. Charakteristickým znakom Janneyho spriahadla je pohyblivé koleno, cez ktoré sa prenáša ťahová sila. Zadná páka kolena sa automaticky zaistí v príslušnej spojovacej hlave. Na jeho rozpojenie slúži jeden ručne ovládaný ťažný mechanizmus z dvoch spriahnutých spojok.

V roku 1916, kvôli nedostatkom Janney spriahadiel, bolo v USA vyvinuté spriahadlo typu Willison. Dnes je k dispozícii v širokej škále variantov. V Sovietskom zväze sa začalo so zavedením polo-automatického spriahadla, založenom na Willisonovom spriahadle v roku 1935.

„SA3“ je rozvinutejšia verzia základného spriahadla Willison. Prenáša ťahové a tlakové sily, vzduchové kanály a elektrické vedenia sú spriahnuté ručne. V súčasnosti štyria výrobcovia pracujú na vývoji DAK4, pričom sú použité tri typy spojovacích hláv. Jedná sa o hlavy typu „SA3“, „Scharfenberg“ a „Schwab“.

AUTOMATICKÉ SPRIAHADLO S HLAVOU „SA3“

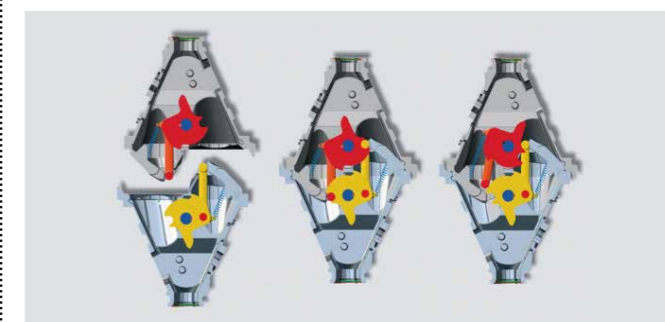
Po 2. svetovej vojne sa UIC (Union Internationale de Chemins de Fer) a OSŽD (ОРГАНИЗАЦИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ) snažili pokračovať vo vývoji jednotného polo-automatického spriahadla pre celú Európu. Výsledok - v polovici roku 1970 sa objavilo spriahadlo „AK69“ / „Intermat“, ktoré prenáša ťahové a tlakové sily. Podobne ako „SA3“ je založené na spriahadle Willison.

„AK69“ dokáže automaticky spojiť aj vzduchové potrubia a vo verzii „AK69e“ dokonca aj elektrické vedenie. Odpojenie sa vykonáva manuálne pomocou ťahadla. Nevýhodou tohto typu spriahadla je jeho vysoká hmotnosť. Na druhej strane dnes existuje veľa skúsených výrobcov a veľké množstvo spriahadiel „SA3“ je nasadených v prevádzke. V prípade „SA3“ je možná aj zmiešaná prevádzka zo závitovým spriahadlom. Ku konverzii vozňov v Európe nakoniec nedošlo. Dôvodom bolo najmä to, že potrebná prestavba stoviek tisíc nákladných vozidiel nebola v povojnovej Európe možná vo veľmi krátkom čase.

AUTOMATICKÉ SPRIAHADLO S HLAVOU „SCHARFENBERG“

Princíp Scharfenbergovho spriahadla, označovaného tiež „SchaKu“, si dal patentovať v roku 1903 jeho vynálezca Karl Wilhelm Friedrich Scharfenberg. Bol predstavený v roku 1925. Prvé použitie bolo pre berlínske S-Bahn a Hamburger Hochbahn a odvtedy sa rozšírilo v rôznych prevedeniach do všetkých oblastí osobnej železničnej dopravy, od električiek po vysokorychlostné vlaky.

Spojenie a rozpojenie spriahadiel „SchaKu“ je plne automatické. Z dôvodu princípu činnosti nie je možné odpojiť spriahadlo „SchaKu“ pod ťahovou silou. Vzduchové vedenia a elektrické kontakty môžu byť tiež integrované. Tento typ spojenia však nie je kompatibilný s bežným závitovým spriahadlom.

Pokračovanie na ďalšej strane

DIGITÁLNE AUTOMATICKÉ SPRIAHADLO

AUTOMATICKÉ SPRIAHADLO S HLAVOU „SCHWAB“

Plne automatické spojovacie zariadenie typu „Schwab FK“ bolo vyvinuté v roku 2000. Používa sa v regionálnej osobnej železničnej doprave, hlavne vo Švajčiarsku. Výsledkom spolupráce s SBB Cargo je intenzívne úsilie o vývoj spriahadla „Schwab“ kompatibilného so železničnou nákladnou dopravou, podobného „SchaKu“. V súčasnosti vyrába spriahadlo „Schwab“ iba jeden výrobca - firma Wabtec. Je to vďaka patentu, ktorého platnosť podľa výrobcu skončila v roku 2019.

Spriahadlo „Schwab“, podobne ako „SchaKu“, je plne automatizované. Ide o spriahadlo DAK4. Toto spriahadlo je pripravené pre DAK5. Obrázok zobrazuje spriahadlo DAK4, kde na ľavej strane čelníka vozňa je viditeľná modrá skrinka s vypínačom.

Týmto sa dá spriahadlo odblokovať. Keďže vypínač je možné diaľkovo ovládať, spriahadlo sa označuje ako „Typ 5 - Pripravený“.

Na otvorenie cesty štandardizácie v Európe musí byť vybraný len jeden typ spojenia. Musíme však počkať na začiatok budúceho roka, kedy je plánované ukončenie prevádzkových skúšok všetkých spomenutých typov.

O tom, čo znamenajú jednotlivé typy DAK spriahadiel Vám prinesieme informáciu v nadchádzajúcom čísle Vagonára.

Ing. Moravčík Marián
hlavný konštruktér spoločnosti

TATRAVAGÓNKA SA STALA AKTÍVNYM ČLENOM

NVAS | Národná vodíková asociácia Slovenska

Aktuálnym trendom v energetike je čoraz viac zvyšovať efektívnosť energetických procesov, aktívne hľadať nové zdroje, a zároveň priniesť ekologicky prijateľné možnosti využitia.

Vodík môže poskytnúť odpovede na aktuálne otázky v oblasti energetiky, medzi ktoré patrí vyčerpatelnosť fosílnych palív, hľadanie novej vhodnej alternatívy ako paliva, a to predovšetkým v oblasti dopravy, akumulácie elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov a eliminácie vzniknutých skleníkových plynov. Vodík je teda možnosť, ktorá ponúka riešenie. NVAS zohrávala dôležitú úlohu pri príprave novej legislatívy a prispieva k transformácii slovenskej energetiky, priemyslu a dopravy na nízkouhlíkovú. Okrem tvorby legislatívy NVAS vystupuje aj ako obchodné združenie, ktoré združuje zástupcov rôznych odvetví, ako sú priemysel či výskum a veda, a tým vytvára predpoklady pre rozvoj vzájomnej spolupráce.

ZMENA ZDRAVOTNEJ POISŤOVNE

Ak ste zmenili zdravotnú poisťovňu podaním prihlášky do novej zdravotnej poisťovne k 30. 9. 2020, Vaša povinnosť ešte neskončila.

Ste povinný zmenu zdravotnej poisťovne nahlásiť aj zamestnávateľovi, a to do **8 dní od zmeny** (t. j. do 8 dní od 1. 1. 2021).

KDE?

Predložením nového preukazu poistenca na Úsek riadenia ľudských zdrojov.

PREČO?

Zamestnávateľ je povinný zasláť zmenu o poistencoch do príslušnej zdravotnej poisťovne, a tiež poslať správne odvody do Vami zvolenej novej zdravotnej poisťovne.

VOZNE TYPU SGMMS 40' PRE PKP CARGO

Vozne Sgmmns 40' sú v poradí tretím typom vozňov, ktoré za posledné tri roky vyrábame pre poľskú štátnu spoločnosť PKP Cargo. Po dodaní vozňov typu Sammns na prepravu pásových vozidiel a dodaní viac ako polovice zazmluvnených kĺbových kontajnerových vozňov typu Sggrs 80' sme v septembri 2020 začali s výrobou vozňov typu Sgmmns 40'. Tieto 40-stopové vozne sú súčasťou tendra na dodávku 936 intermodálnych vozňov pre PKP Cargo, ktorý Tatravagónka vyhrala na začiatku roka 2019. Špecifikom štandardných 40-stopových vozňov je výška ložnej plochy, ktorá

môže dosahovať maximálne 1165 mm. Vozne sú schválené pre „s“ režim s tromi hviezdami „s***“, ktorý umožňuje prevádzku plne loženého vozňa pri 120 km/h (za určitých podmienok, ktoré musí spĺňať infraštruktúra). Tak ako všetky vozne z tendra PKP Cargo, aj vozne Sgmmns 40' sú vybavené brzdou Dako. Polovica z celkového počtu 324 vozňov bude vybavená zábranou proti otvoreniu dverí kontajnera, ktorá slúži na lepšiu ochranu tovaru počas prepravy. Vozne s touto zábranou budú využívané na prepravu v rámci EÚ, najmä na prevoz kontaj-

nerov z prístavného mesta Gdaňsk na severe Poľska do slovinských a talianskych terminálov. Časť vozňov bude slúžiť na dovoz kontajnerov z Číny po tzv. novej hodvábnej ceste, kde budú využívané na trase od bieloruskej hranice do Nemecka. Na bieloruskej hranici bude prebiehať preklad kontajnerov zo širokorozchodných vozňov na vozne so štandardným rozchodom. Pre túto trasu budú využívané vozne bez zábrany proti otvoreniu dverí kontajnera, keďže pri colných kontrolách pri vstupe do EÚ je potrebné otvárať kontajner na vozni a zábrana by jeho otvorenie znemožňovala.

Prvé vozne série budú odovzdané zákazníkovi na začiatku novembra a ich výroba bude pokračovať až do apríla 2021, kedy bude ukončených prvých 200 vozňov. Výroba prebieha na BU04 pod vedením p. Ondasa. Týmto patrí veľká vďaka všetkým pracovníkom BU04 a celému tímu, ktorý sa na výrobe tohto vozňa podieľa. Po vozňoch pre PKP Cargo bude pokračovať výroba menšieho množstva 40-stopových vozňov pre poľskú firmu Lotos Kolej. Posledných 124 vozňov pre PKP Cargo dodáme podľa zmluvy až v roku 2022.

Ing. Jana Hrušková
projektový manažér

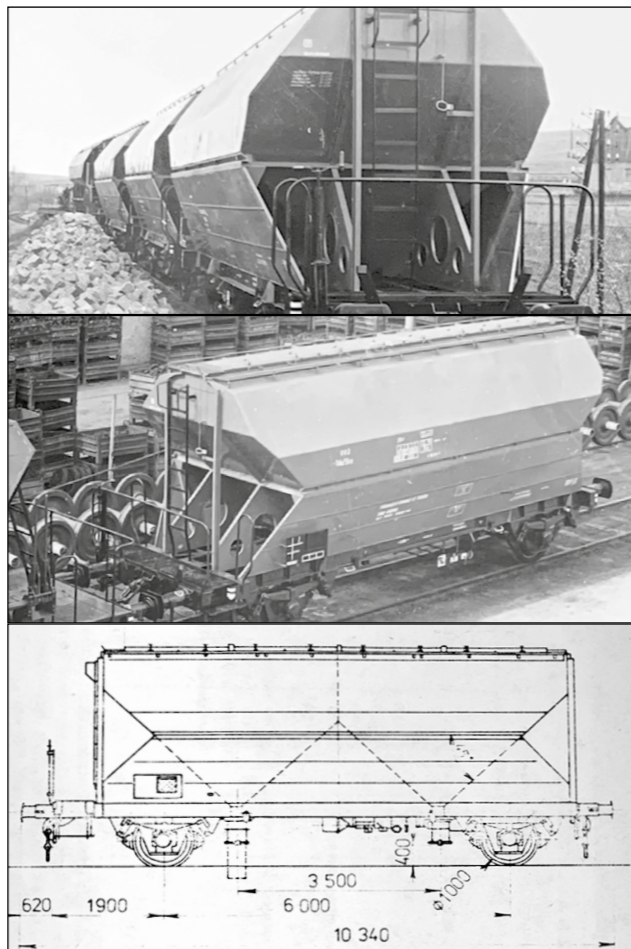

VEDELI STE, ŽE...

PREDCHODCA DNEŠNÉHO Uagnpps – Tds/Stz

Vozeň Tds/Stz bol určený na prepravu voľne nasýpaného kryštálového cukru pri maximálnej teplote 20°C. Konštrukcia vozňa dovoľovala jeho vyprázdňovanie tkaninovými – chemlonovými potrubiami do priestoru medzi kofajnicami.

- Slúžil na prepravu kryštálového cukru.
- Kostra spodku bola zváraná z ohýbaných a valcovaných profilov.
- Skriňa bola zvnútra vystužená ohraňovanými profilmi.
- Naplniaci otvor bol uzatvárateľný štyrmi klapkami.
- Výroba prebiehala v rokoch 1969 až 1970.
- Celkovo bolo vyrobených 102 ks týchto vozňov.

DNEŠNÝ Uagnpps

Vagón, ktorý sa dá nazvať aj obojživelníkom, nakoľko slúži na prepravu cukru a obilia. Vagón je vyšperkovaný niekoľkými unikátnymi technickými riešeniami – vďaka špeciálne navrhnutým násypným otvorom je zaručené primerané a bezpečné dávkovanie. Vagón má vnútorný potravinový náter a špeciálny od-vzdušňovací ventil, ktorý reguluje podtlak, čiže je vzduchotesný. Špeciálne navrhnuté sú aj sklony na

vysypávanie prepravovaného tovaru, čo znižuje aj frekvenciu čistenia a vnútornej údržby vagóna. S objemom 92m³ je najväčším obojživelníkom vo svojej triede. Vagón vieme

vyrábať v rôznych variantoch – napr. s odklopnou strechou.

- Dnešný Uagnpps má teda oproti svojmu predchodcovi Tds/Stz:
- vyššiu nosnosť o 12 t,

- vyššie nápravové zaťaženie o 2,5 t na nápravu (22,5 t),
- väčšiu dĺžku o 6m,
- vyšší objem o 60m³.

Iba 3 správne písmená (ÁNO) delili pána **Tomáša Mlynára** (Inšpektor kvality BU 12) od výhry v tejto súťaži. Ako jediný sa do nej zapojil, a teda bezkonkurenčne získal nárok na odmenu od redakčnej rady. **VÝHERCOVI SRDEČNE BLAHOŽELÁME**

Pripomeňme si otázku z minulého čísla „**Bolo možné prepravovať v minulosti voľne ložený (bez obalov, sáčkov, vriec) kryštálový cukor po železnici?**“ Vedeli ste správnu odpoveď alebo by ste to uhádli iba tipovaním? Nevadí. Aj v tomto čísle prinášame ďalšiu otázku a správnu odpoveď odmeníme zaujímavou cenou.

NOVÁ SÚŤAŽNÁ OTÁZKA

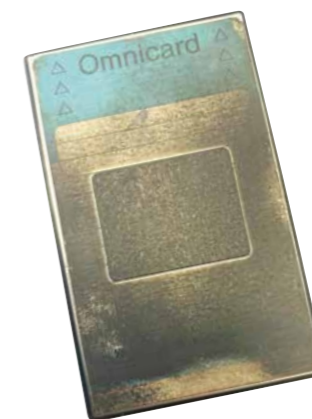
Viete odpoveď na otázku (prípadne tipujte): „Koliko rokov uplynulo od založenia spoločnosti, ktorá sa dnes nazýva Vagónka Trebišov?“ (tolerancia +/- 5 rokov). Odpovede zasielajte do **30. 11. 2020** na vagonar@tatravagonka.sk. Výherca získa odmenu.

ČO SCHOVÁVAJÚ VAGONÁRSKE „ŠUFLÍKY“?

Driemu vo Vašich „šufličkoch“ či skriňkách staré fotografie, mapy, plány, diplomy, vlajky, odznaky, katalógy, knihy, CD a iné nosiče spoločnosti Tatravagónka a neviete čo s nimi? Darujte ich nám a my sa postaráme o zachovanie ich hodnoty. Prípravy na 100. výročie založenia podniku nás čakajú už v budúcom roku, a preto sa aj Váš zabudnutý artefakt môže stať klenotom našej oslavy a zároveň podnetom na úsmevný príspevok do Vagónára.

Keďže sme v tomto čísle priniesli aj článok o Omnimate, p. Rastislav Magera vytiahol svoj „šuflikový artefakt“, ktorý dnes až zarážajúco podčiarkuje rýchlosť vývoja informačných technológií a zároveň vyvoláva úsmev na tvári.

„**Pri nedávnom upratovaní zásuviek sa mi podarilo objaviť pôvodnú disketovú jednotku slúžiacu na prenos programu do stroja. Jej názov je Omnicard a veľkosť má „neuveriteľných“ 128 kilobajtov. Na túto disketu ste dokázali uložiť 16 programov. A cena? 14 000 Sk (cca 464 €). Na prelome**

tisícročia bola disketa nahradená „modernejšou“ 3,5" disketou (počet programov stúpol na cca 200), ktorú neskôr nahradilo sieťové pripojenie (počet programov prakticky neobmedzený).“

Zároveň je čas prečistiť si počítač a presunúť všetky nepotrebné fotografie, ktoré zachytávajú „časy bývalé“ na \\Srv01\informat\Komunikacia\FOTO\HISTORIA. Ubezpečte sa však predtým, či obsah môže byť zverejnený. Neverejná povaha fotografií však oddeleniu marketingu nevadí a s radosťou prijme aj „TOP SECRET“ príspevky, stačí nás len kontaktovať na marketing@tatravagonka.sk, 0918 735 052.

Ďakujeme!

ZVOLTE SI NAJLEPŠÍCH PRACOVNÍKOV!

AKO HLASOVAŤ:

Od ekonómiiek/asistentiek obdržíte 2 hlasovacie lístky. Jeden slúži na udelenie hlasu kolegovi v rámci Vášho úseku/BU a druhým môžete zvoliť ktoréhokoľvek pracovníka spoločnosti. Hlasovať môžete aj za dodávateľov služieb a zároveň je aj dodávateľom umožnené sa hlasovania zúčastniť. Do hlasovacieho lístka vypíšete všetky požadované informácie a následne ho vhodíte do vopred označených schránok umiestnených na sekretariátoch BU/úsekov. Sčítanie bude prebiehať predposledný novembrový týždeň a bude vykonávané nezávislou osobou. Výsledky hlasovania budú zverejnené v decembrovom Vagonári.

24 hlasovacích celkov:

1. BU 1
2. BU 2
3. BU 3
4. BU 4
5. BU 5
6. BU 6
7. BU 7
8. BU 8
9. BU 9
10. BU 10
11. BU 11 VATRE
12. BU 12
13. BU 13 VATRE
14. VU
15. EU
16. URLZ
17. UN
18. GR
19. UP
20. UV
21. UTPV
22. URK
23. Najlepší pracovník - administratíva a réžia VATRE
24. Najlepší pracovník spoločnosti TATRAVAGÓNKA

Vedenie spoločnosti sa rozhodlo opäť oceniť najlepších pracovníkov za rok 2020. Oceňovanie však nebude prebiehať na základe vopred stanovených parametrov a kritérií, ako to býva zvykom, no túto príjemnú povinnosť vloží do

vašich rúk. Na základe Vášho hlasovania, ktoré bude prebiehať takmer dva týždne, si zvolíte 24 najlepších Vagonárov. Vybrať môžete pracovníka zo svojho BU/úseku, ako aj za firmu ako celok. Finančnú odmenu, ktorú týmto

nominantom udelíme, už dnes poznáme, no pre Vás zostane prekvapením. Vážime si Váš názor a zároveň veríme, že dôveru ktorú do Vás vedenie spoločnosti vkladá, využijete v prospech pracovníkov, ktorí si to skutočne zaslúžia.

BUDUJEME, INOVUJEME, RENOVUJEME

Pracovníci oddelení údržby a investícií usilovne pracovali na zvelaďovaní nášho podniku. Z postupu ich práce Vám prinášame krátku fotoreportáž.

Vstupná brána do podniku pri „Špeciálke“ sa dočkala nového nájazdu.

Na Úseku technickej prípravy výroby neostal v druhej etape rekonštrukcie administratívnych priestorov ani „kameň na kameni“...

Zaťažovacie zariadenie na BU 02 sa dočkalo nového opláštenia.

Betonári, ktorí rekonštruovali podlahu na „Prípravkárni“ boli takí rozbehnutí, že ich nezastavil ani múr a zrekonštruovali aj čo-to za halou...

Snáď najväčšia zmena sa deje na hale PP H2-L1, ktorá bude po svojej renovácii slúžiť na

... dočítate sa v najbližšom vydaní Vagonára.

HOC NÁM POČASIE A ZHORŠUJÚCA SA EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA NEUMOŽNILI REALIZOVAŤ VŠETKY NAŠE PLÁNY, MUSÍME S POTEŠENÍM KONŠTATOVAŤ, ŽE 55 NAŠICH KOLEGOV SA ZAPOJILO DO SEPTEMBROVEJ DOBROVOĽNÍCKEJ VÝZVY S HESLOM:

„NEMUSÍŠ BYŤ KAŽDÝ DEŇ HRDINOM, STAČÍ, AK ZOSTANEŠ KAŽDÝ DEŇ ČLOVEKOM“

POVEDZME SI TO OTVORENE. JE TO SÍCE MODERNÉ, ALE PRE BEŽNÉHO ČLOVEKA S PRACOVNÝMI POVINNOSŤAMI, VLASTNÝMI KONÍČKAMI A ZÁUJMAMI, NEBODAJ AJ SO ZODPOVEDNOSŤOU ZA DETI JE PRIAM NADĽUDSKÝM VÝKONOM OBETOVAŤ SVOJ VOLNÝ ČAS PRE VEREJNOPROSPEŠNÝ ZÁUJEM. NA KAŽDÉHO Z NÁS ČAKÁ DOMA MNOŽSTVO PRÁCE, POVINNOSTÍ AJ RADOSTÍ A NIE JE JEDNODUCHÉ Z TOHTO KOLOTOČA VYSTÚPIŤ. O TO VIAC SI CENÍME ČAS KAŽDÉHO JEDNÉHO VAGONÁRA, KTORÝ TAK UROBÍ A PRIDÁ SA MEDZI „VAGONÁROV S VEĽKÝM V“.

Či už ste priniesli školské potreby pre deti, povozili seniorov na ríkši, urobili im nákup alebo maľovali plot v materskej škôlke, Vám všetkým patrí obrovské **ĎAKUJEME!** Netreba zabúdať ani na tých, ktorí si počas Medzinárodného dňa PRVEJ POMOCI zopakovali svoje znalosti z jej poskytnutia, pretože tieto vedomosti môžu využiť len v prospech svojho okolia, zrejme nikdy nie vo svoj vlastný, čo sa rozhodne ráta.

September - mesiac dobrovoľníctva mal vyvrcholiť revitalizáciou studničiek Gánovského prameňa

pod Krížovou a osadením panoramatických tabúl v známej lokalite, avšak počasie, ako aj opatrenia ÚVZSR nám naše skvelé plány zhatili a pozastavili, zrejme až do jari. Preto sme využili priestor a oslovili deti zo ZŠ Tajovského, ktoré nám počas tohto obdobia pomôžu panoramatickú tabuľu ozvláštniť a vyhotoviť popisy panorám podľa seba. My sa veľmi tešíme na ich jedinečný projekt a už teraz sa nevieme dočkať jari, kedy sa budeme môcť opäť stretnúť pre dobrú vec!

Veľké poďakovanie patrí zároveň všetkým, ktorí pomohli pri organizácii podujatí: **Banský cech Horného Spiša - p. Slavomír Kyselä,**

Mestské lesy – Ing. Róbert Duľa, Centrum sociálnych služieb PP – p. Antónia Vojtičková, DHZ TVP - p. Martin Slodičák, pracovníci odboru údržby pod vedením p. Mareka Knápeka, kolegom z ÚV a ÚTPV pri návrhu a výrobe stojanov na panoramatické tabule, pracovníkom ÚN a skladov. Poďakovanie patrí aj všetkým pracovníkom NTS Poprad.

Špeciálnou kategóriou „Vagonárov s veľkým V“ sú nepochybne aj **darcovia krvi, ktorých sa v mesiaci september nazbieralo až 60!** Toto číslo nám robí obrovskú radosť a keďže septembrom sa začína chrípkové obdobie, vyzbrojili sme našich darcov vitamínovým štítom. Pre niekoho však darovanie krvi nie je iba reakciou na výzvu v zamestnaneckom časopise, ale skôr celoživotným presvedčením. Inak sa nedá vysvetliť počínanie našich kolegov, ktorí počas septembra dosiahli úroveň 70 a 80 odberov krvi. **Pánovi Slávkovi Sýkorovi zo strediska 47 140** srdečne blahoželáme **k Diamantovej Jánskeho plakete (80 odberov)** a pánovi **Jurajovi Kšenzakovičovi zo strediska 41910** ďakujeme za jeho odhodlanosť pri darcovstve, ktoré realizoval už neuvieriteľných 70x!

BLAHOŽELÁME A ĎAKUJEME!

Slávko Sýkora

Juraj Kšenzakovič

DUÁLNE VZDELÁVANIE PÍŠE SVOJU PRVÚ PÄŤROČNICU

Začiatok septembra je v našej spoločnosti už od roku 2016 známy tým, že medzi nás prijímame našich budúcich kolegov – študentov duálneho vzdelávania. Rok 2020, samozrejme, aj napriek mnohým prekážkam nemohol byť výnimkou, preto sme, aj keď menej slávnostne, medzi sebou privítali 17 prvákov, ktorí sa rozhodli, že oproti svojim spolužiakom dostanú nielen vzdelanie, ale aj náskok v praxi a „výplatu“. Okrem teoretickej prípravy v škole získajú aj prax a na základe podpísanej zmluvy o uzavretí budúcej pracovnej zmluvy ku nám po skončení strednej školy nastúpia do trvalého pracovného pomeru. V školskom roku 2020/2021 sme sa do systému duálneho

vzdelávania zapojili v spolupráci so Strednou odbornou školou technickou v Poprade a Strednou odbornou školou elektrotechnickou v Matejovciach, dopy v troch študijných odboroch: Programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení (9 študentov), Obrábач kovov (5 študentov) a Mechanik elektrotechnik (3 študenti). Od druhého ročníka strednej školy k nám títo študenti nastúpia na prax do dielne duálneho vzdelávania, kde sa im budú venovať inštruktori spomedzi našich zamestnancov. V TVP máme v systéme duálneho vzdelávania v súčasnosti zapojených 63 študentov v 4 certifikovaných študijných odboroch, pričom v tomto školskom roku spúšťame

nábor do nového študijného odboru – mechanik PC sietí.

V prevádzkarni Trebišov je v spolupráci so Strednou odbornou školou služieb a priemyslu sv. Jozafáta do systému duálneho vzdelávania zapojených 7 študentov v odbore Strojní mechanik; z toho 4 študenti sú v druhom ročníku a do prvého ročníka boli aktuálne prijatí 3 študenti. V roku 2020 ukončilo štúdium celkovo 18 študentov. V hlavnom pracovnom pomere u nás ostalo 14 absolventov, 2 absolventi sa rozhodli pre vysokoškolské štúdium a 2 uprednostnili zamestnanie v inej spoločnosti, nakoľko neboli viazaní zmluvou o uzavretí budúcej pracovnej zmluvy.

Rodičom a žiakom základných škôl zaujímajúcim sa o štúdium v systéme duálneho vzdelávania ochotne poskytneme potrebné informácie v kancelárii vzdelávania na ÚRLZ alebo na našich mailových adresách: radka.bosakova@tatravagonka.sk a silvia.hricova@tatravagonka.sk. Zároveň ďakujeme za spoluprácu všetkým kolegom, ktorí sa trpezlivo venujú našim študentom a odovzdávajú im cenné odborné rady užitočné pre ich budúci pracovný život. Ak by ste mali záujem o poskytnutie doplňujúcich informácií o systéme duálneho vzdelávania, neváhajte nás kontaktovať.

kolektív ÚRLZ

DO PRÁCE NA BICYKLI

Hoc naše parkoviská na bicykle pravidelne „praskajú vo švíkoch“, do kampane DO PRÁCE NA BICYKLI sa zapojilo len 9 tímov a 28 jednotlivcov, čo však stačilo na slušné 41. miesto v kategórii spoločností v rámci SR.

Na ktorom mieste by sme sa asi umiestnili, keby sa zaregistrovala čo i len polovica našich kolegov, ktorí takúto formu prepravy využívajú bežne? Na túto otázku nikdy nedostaneme odpoveď, no chceme poďakovať aj kolegom, ktorí, hoc sa do súťaže nezapojili, takto šetria našu planétu zem. Veríme, že tak urobia budúci rok. Namieste je však vyzdvihnúť aj tých, ktorí svojou súťaživosťou ozvláštnili cestovanie do a z práce a vzorne reprezentovali našu spoločnosť. Dohromady 2 593,55

nabicyklovaných a nachodených kilometrov do práce ušetrilo našej planéte záťaž 649 kg CO₂, čo je takmer dvojnásobný objem výsledku Vagonárov oproti roku 2019. Najväčší podiel na tejto úspore mali jednoznačne VAGONPEDALARI s úsporou 180 kg CO₂, Cyklovagonári (133 kg CO₂), OPLANTECH (126 kg CO₂), Trek Segafredo Tatry (88 kg CO₂). V počte jazd však nik nekonkuroval trebišovskému tímu TVvagonbiketeam, ktorý realizoval až 143 jazd na bicykli. V rámci regiónu je potrebné vyzdvihnúť

naše prvenstvo spomedzi porovnateľných zamestnávateľov (Whirlpool Slovakia 116. miesto, Embraco Slovakia 132. miesto). Ako by to bolo, keby sme neocenili tých NAJ. Tím VAGONPEDALARI nielen dominoval vagonárskym štatistikám, obsadil dokonca aj krásnu bronzovú priečku v rámci mesta Poprad. Nepovšimnuté nemôžu ostať ani výsledky najlepšieho jednotlivca p. Edmunda Safanoviča (VAGONPEDALARI), ktorý vybicykloval až 93 kg CO₂. SRDEČNE BLAHOŽELÁME! Každému tímu a jednotlivcovi ĎAKUJEME za zapojenie sa do kampane a tešíme sa na ďalšie výzvy v nasledujúcom roku. Víťazom odovzdávame putovný pohár, na ktorom sa môže budúci rok objaviť aj názov Vášho tímu, prípadne Vaše meno! Tešíme sa na Vás!

Tím Vagonpedalari

Vedenie spoločnosti vníma potrebu revitalizácie parkovísk pre alternatívne druhy prepravy, a preto by sme sa už v roku 2021 mohli dočkať realizácie nového parkovania, ktorá vytvorí optimálne podmienky pre cyklistov a bude tak motivovať svojich zamestnancov viac využívať ekologické formy prepravy. Ďakujeme kolegom, ktorí poskytli svoj pohľad na súčasné parkovanie, a tým odhalili najdôležitejšie potreby zmeny parkoviska. Určite tieto informácie zúročíme pri vytváraní podmienok pre cyklistov v našej spoločnosti.

Sadni na bicykel a zachráň svet!

CELOSLOVENSKÁ SÚŤAZ
DO PRÁCE
NA BICYKLI

Národná kampan pre podporu environmentálnych druhov dopravy v našich mestach.

Banský cech Horného Spiša zachováva montánne dedičstvo našich predkov a prináša cenné informácie o ťažbe nerastných surovín v našom regióne. Aj vďaka jeho poslednej aktivite sa nielen obyvatelia obce Hôrka (Kišovce) môžu dozvedieť o ťažbe mangánovej rudy, ktorej sa v oblasti Kišovce vyťažilo viac ako 5 100 000 ton. Na počesť banskej činnosti v tejto obci tu cech umiestnil repasovaný banský vozík a pamätnú tabuľu a vytvoril tak pútavú banskú „dominantu“ Kišoviec. Vďaka patrí cechu za jeho obohacujúce aktivity pre náš región, Ing. Rastislavovi Magerovi (UTPV), kolegom Prototypovej dielne a zo „Špeciálky“ za pomoc pri oprave vozíka.

Vyzývame kolegov, aby neparkovali svoje vozidlá v oblasti príjazdovej cesty. Vytvárate veľké bezpečnostné riziko nielen pre motoristov znížením viditeľnosti a možnosti prejazdu, ale hlavne mimoriadne zlou dostupnosťou areálu spoločnosti pre záchranné zložky.

ĎAKUJEME,
ŽE STE OHLADUPLNÍ.

NA ZAMYSLENIE...

Do veľkej firmy priniesli balóny. Každý zamestnanec dostal 1 balón, na ktorý napísal svoje meno. Následne balóny vypustili do veľkej haly. Na žiadosť majiteľa firmy sa v jednom momente zamestnanci dostavili do haly. V množstve balónov si mal nájsť každý ten svoj, a to najneskôr do 5 minút. Takmer nikomu sa to nepodarilo. Na pokyn majiteľa to skúsili znova, ale inak. Vyzval ich, aby každý vzal prvý balón, ktorý bude mať najbližšie a dal ho tomu, koho meno je na balóne napísané. Netrvalo dlho a každý mal svoj balón v rukách. Majiteľ firmy povedal: „Každý balón s Vaším menom predstavuje odmenu za Vašu prácu. Ak budete hľadať a snažiť sa dostať len k svojej odmene, môže to viesť k zlyhaniu celku. Ak však využijeme našu jednotu a silu, k odmene sa dostane každý a včas. Možno si myslíte, že Vaša práca je len „kvapkou v mori“, ale keby ste ju nerobili s hrdosťou voči

hodnotám spoločnosti, tá kvapka by v mori – Tatra-vagónky – chýbala. Preto sa inšpirujte a podporujte navzájom, na ceste k trvalému a udržateľnému úspechu nás všetkých.

Zdroj: <https://www.linkedin.com/in/martinvacho/>

Mgr. Monika Galajdová

JAŠTERIČKA

DETSKÁ RUBRIKA

Milé „Vagonárčatá“

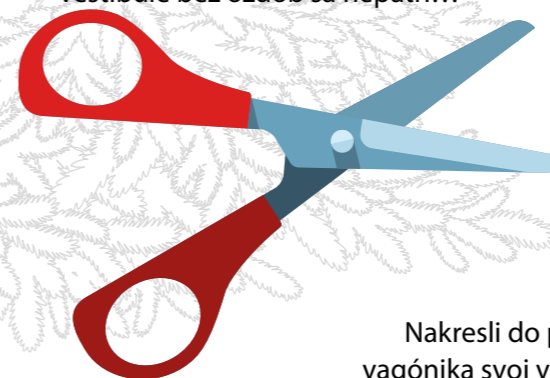
Vianočný stromček sa čoskoro rozžiari, avšak ten náš sa veľmi šťastne netvári.

Skľúčila ho obava preveliká, že naň tento rok nik nepovesí anjelika. Preto Vás prosíme, deti milé, vyrobte pre neho ozdôbky roztomilé.

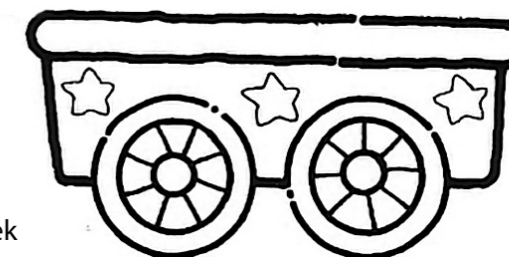
Vezmi papier, fixy, nožnice, veď predsa naň nepovesíme kraslice! Vagónik, retiazka, dokonca aj sovička, iba vďaka Vám sa mu aj tieto Vianoce rozžiari hviezdica...

Mamka, ocko = poslíček, prinesie nám balíček.

Ozdobíme stromček raz, dva, tri, veď predsa stáť vo vestibule bez ozdôb sa nepatrí...

Nakresli do posledného vagónika svoj vytúžený darček

DARČEKOVÉ KOŠE

Kto ešte nevyhral darčekový koš od ACEM-u?

Tak pre neho máme len jedno odporúčanie: pravidelnejšie sa stravujte vo výdajniach alebo v jedálni pri AB a pri troche šťastia sa určite budete v niektorom z nasledujúcich mesiacov tešiť aj Vy.

- V mesiaci august 2020 bol vyžrebovaný - **BENKO Ján, str. 21210** - bufet č. 1
- V mesiaci september 2020 bol vyžrebovaný - **OLEJÁR Milan, str. 43230** - bufet č. 2
- V mesiaci október 2020 bol vyžrebovaný - **PECHA Silvester, str. 43610** - bufet č. 3

**VÝHERCOM SRDEČNE
BLAHOŽELÁME!**

NAŠA TATRAVAGÓNKA

KRÍŽOVKA

Autor: František Cvangroš	mužské meno (13.6.)	1	izbová rastlina s dužin. listami	brána aj gól, po nem.	posvätná slabika v hind.	miesto, po česky		starší český skokan na lyžiach	ail	2	oslovovali zámenom ty
odborník v anatómii							medzi-národná zmluva				
nepre-lamuje							zväčšova-cie sklá srbské muž.meno				
zapá-chajúci dravec					zdrú-ženie						
žrde na vozoch				rodič					hektár (zn.)		
				jedna, po angl.					model, predloha		
neón (zn.)			kyslá pochúťka meno Delona					umýval			
	sánky					obyvatelia Arab-ského polostrova					
	ušliapal, udupal										
farba v kartách						častica vravím, hovorím					znehod-notil opotre-bovaním
lámka, pakost-nica, podagra				(Tajnička); by sme v zdraví dlho žili, chorobám sa ubránili.				Elektrá-reň Nováky			
predpona s významom jedno										habkaj, buď neistý francúz. člen	
muž				sklenári (zastar.)	sieť na ryby (zastar.)	muž	potreba kovboja tu máš				
Antonov (skr.)			obschne vrch nad Ružínom						nanotesla (zn.) celkom zatvor		
hladkala, maznala								podá-rúnok cieľ, po nem.			
	dopravný spoj miluj							d'obe kód letiska Roervik			
opak pravej					prilákaj young lady (skr.)						
rany						autor Aidy					
chorobo-plodná baktéria						hrešil, nadával					

TAJNIČKA KRÍŽOVKY:

MENO:.....STREDISKO:

Tajnička z minulého čísla:

ZRELAXUJME V NAŠEJ PEKNEJ DOMOVINE

16 € ziskava: **Marcel Pekarčík** 43410; **9 €** ziskava: **Stanka Buliščáková** 30120.

Tajničku krížovky vhadzujte do schránok, ktoré nájdete na všetkých vrátniciach spoločnosti TATRAVAGÓNKA.

Vydáva: TATRAVAGÓNKA, a. s. Poprad, Štefánikova 887/53, 058 01 Poprad | Náklad: 2 400 ks

Šéfredaktorka: Bc. Zuzana DOMANICKÁ, jazyková korektúra: Ing. Marcela KOVALOVÁ | Redakcia: Štefánikova 887/53, 058 01 Poprad, tel.: +421 52 711 2339, vagonar@tatravagonka.sk | Nakladateľ, prepress a tlač: PROGRUP SK, s. r. o., Zvonárska 32, Sp. Nová Ves